

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. balandžio 20 d. Nr. 21RE-

(AG-121/07-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja ir posėdžio pirmininkė), Remigijaus Kalašnyko ir Žydrūno Plytniko, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjui X. X., atsakovės viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros įgaliotiems atstovams Y. Y., Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. skundą dėl viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. X. (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros (toliau – Agentūra) 2026 m. vasario 9 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl jungtinio projekto „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projekto Nr. (duomenys neskelbtini) finansavimo skyrimo rašto panaikinimo ir mokėjimo prašymo nevertinimo“, įpareigoti Agentūrą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo paraišką ir mokėjimo prašymą. Pripažinti, kad Agentūra pažeidė gero administravimo ir teisėtų lūkesčių principus bei įpareigoti Agentūrą iš naujo įvertinti projekto įgyvendinimo aplinkybes ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėjas paaiškino, kad 2024 m. rugsėjo 9 d. per sistemą pateikė paraišką pagal kvietimą „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“. Pateikta paraiška buvo įvertinta teigiamai – projektas patvirtintas ir pareiškėjui buvo skirta parama. Remdamasis šiuo sprendimu ir pagrįstai tikėdamasis finansavimo pareiškėjas planavo projekto įgyvendinimą, tačiau 2025 m. lapkričio 4 d. Agentūra atliko paraiškos patikrinimą ir nustatė, kad pareiškėjas jau yra įsirengęs 10,80 kW galios saulės elektrinę. Pagal projekto taisykles tokioje situacijoje papildomos 10 kW galios saulės elektrinės įrengimas negali būti finansuojamas, tačiau apie šį nustatytą neatitikimą pareiškėjas nebuvo informuotas. Nebuvo pateiktas joks oficialus pranešimas ar sprendimas, kad dėl jau įrengtos elektrinės pareiškėjas negali pretenduoti į papildomą finansavimą. Neturėdamas informacijos apie galimą finansavimo neskyrimą, 2026 m. sausio 20 d. pareiškėjas įsirengė saulės elektrinę ir pateikė mokėjimo prašymą. Tik po mokėjimo prašymo pateikimo pareiškėjas buvo informuotas, kad parama neskiriama dėl neatitikimo finansavimo sąlygoms. Jeigu pareiškėjas būtų buvęs informuotas apie nustatytą neatitikimą 2025 m. lapkričio 4 d., būtų galėjęs atsisakyti projekto įgyvendinimo arba koreguoti jo apimtį ir taip išvengti finansinių nuostolių. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnyje įtvirtintas gero administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektus veikti rūpestingai, skaidriai ir laiku informuoti asmenis apie jų teises ir pareigas lemiančias aplinkybes. Teisėtų lūkesčių principas reiškia, kad asmuo turi teisę tikėtis, jog institucijos sprendimai bus nuoseklūs ir kad asmuo nepatirs neigiamų pasekmių dėl institucijos

neveikimo ar netinkamo informavimo. Proporcingumo principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai nesukeltų asmeniui perteklinių ar nepagrįstų neigiamų pasekmių. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje pabrėžiama, kad institucijos negali perkelti neigiamų savo neveikimo ar netinkamo informavimo pasekmių pareiškėjui.

Pareiškėjas 2026 m. balandžio 7 d. Komisijai pateikė papildomus paaiškinimus, kuriuose, be kita ko, pažymėjo, jog Agentūra priėmė sprendimą skirti finansavimą 2024 m. lapkričio 18 d., taip sukurdamą pareiškėjui teisėtus lūkesčius. Institucija negali vėliau paneigti savo sprendimo ir sukelti pareiškėjui neigiamų pasekmių. Agentūra yra atsakinga už paraiškų vertinimą ir turėjo įvertinti visus atitikties kriterijus prieš priimdama sprendimą. Neigiamos vertinimo trūkumo pasekmės negali būti perkeltos pareiškėjui. Institucijos klaidos negali pabloginti pareiškėjo padėties. Sprendimas dėl finansavimo jau buvo priimtas ir sukėlė teises pasekmes. Pareiškėjas veikė sąžiningai ir patyrė finansines išlaidas, todėl visiškas finansavimo paneigimas yra neproporcingas. Institucija privalo veikti rūpestingai ir negali savo klaidų pasekmių perkelti pareiškėjui. Agentūros sprendimas yra nepagrįstas ir pažeidžia teisėtų lūkesčių bei gero administravimo principus.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas palaikė skunde išdėstytus argumentus ir paaiškino, kad tame pačiame objekte tuo pačiu adresu yra įrengtos dvi saulės elektrinės, abi po 10 kW; pirma įrengta – 2024-09-06, o antra - 2026-01-20. Nurodė, kad galią padidino tik savo vidiniame tinkle.

Atsakovė Agentūra atsiliepimu į pareiškėjo skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Agentūra paaiškino, kad kiekvienas jungtinių projektų (toliau – JP) projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – PAFT) 47 ir 48 punktuose nustatytus reikalavimus dėl JP projektų atitikties projektų atrankos kriterijams (PAFT 263 punktas). JP projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus tiek JP projekto atrankos metu, tiek visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Už atitiktį projektų atrankos kriterijams atsakingi JP projektų vykdytojai (pareiškėjas).

Pagal 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo 2 priedas „2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ veiklos „Gamintojų ir gaminančių vartotojų investicijos į naujų atsinaujinančių energijos išteklių gamybos pajėgumų sukūrimą“ poveiklės „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projektų finansavimo sąlygų aprašas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 2.10.1 papunktį bei Kvietimo teikti paraiškas finansuoti JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projektus, kvietimo Nr. 03-005-J-0001-J04 (toliau – Kvietimas) teikti paraiškas finansuoti JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projektus, kvietimo Nr. 03-005-J-0001-J04 (toliau – Kvietimas) 2.1 papunktį, finansuojama JP projektų veikla – saulės elektrinių iki 500 kW įrengimas (neapima jau pastatytos saulės elektrinės galios didinimo). Kaip numatyta Aprašo 9.3 bei Kvietimo 2.6.10 papunkčiuose, jeigu JP projektas, kuriam prašoma finansavimo, pradedamas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo LEA dienos (pasirašoma kvietimo 2.6 papunkčio 7 dalyje išvardytų komponentų

pirkimo – pardavimo sutartis arba pradedami montavimo darbai), visas JP projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

Pareiškėjas pagal Aprašo 2.10.21 papunkčio nuostatas turėjo pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad saulės elektrinė įrengta tinkamai, nepažeidžiant PAFT, Apraše ir Kvietime nustatytų reikalavimų. JP projekto vykdytojai (taip pat ir pareiškėjas) privalo įgyvendindami JP projektus pasiekti numatytus JP projekto rezultatus ir laikytis PAFT, Kvietime JP projektui ir JP projekto vykdytojui nustatytų reikalavimų (PAFT 270 punktas), užtikrinti su JP projekto įgyvendinimu susijusių dokumentų ir informacijos prieinamumą Agentūrai ir sudaryti sąlygas Agentūrai įsitikinti šios informacijos pagrįstumu (PAFT 271 punktas), už patirtas išlaidas ir pasiektus rezultatus atsiskaityti LEA (PAFT 272 punktas), teikdami informaciją apie JP projekto dalyvius ir rengdami JP projekto mokėjimo prašymus, naudoti nustatytas formas, kurios skelbiamos svetainėje esinvesticijos.lt (PAFT 273 punktas). Pažymėtina, kad pareiškėjas žinojo (turėjo žinoti) apie Apraše ir Kvietime nustatytus reikalavimus (tai, jog saulės elektrinės įrengimas iki paraiškos pateikimo dienos ir/ar jos galios didinimas yra nefinansuojami), nes pasirašė pareiškėjo deklaraciją (pasirašyta paties pareiškėjo fiziniu parašu). Akcentuotina, kad pagal PAFT 270 punkto ir kitas nuostatas pareiškėjas (JP projekto vykdytojas) privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi PAFT, Aprašo ir Kvietimo nustatytų reikalavimų, atitikti bendruosius atrankos kriterijus, įskaitant, bet neapsiribojant Aprašo 9.3 bei Kvietimo 2.6.10 papunkčiuose nurodytą reikalavimą nepradėti JP projekto įgyvendinimo iki paraiškos pateikimo, taip pat Aprašo 2.10.1 bei Kvietimo 2.1 papunkčiuose įtvirtintą nuostatą neatlikti jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimo. Agentūros įsitikinimu, skundžiamame sprendime buvo teisingai nurodytos teisės aktų nuostatos, kurios buvo susietos su faktinėmis aplinkybėmis, patvirtinančiomis, kad pareiškėjas nesilaikė Apraše ir Kvietime nustatytų reikalavimų, t. y., pradėjo JP projekto įgyvendinimą iki paraiškos pateikimo dienos ir atliko jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimą. Todėl Agentūra padarė tinkamą išvadą bei priėmė teisingą skundžiamą sprendimą panaikinti raštą dėl finansavimo skyrimo.

Atsakant į pareiškėjo skunde nurodytus argumentus pažymėtina, kad pareiškėjas 2024 m. rugsėjo 6 d. adresu (*duomenys neskelbtini*), įsirengė 10,80 kW galios saulės elektrinę iki paraiškos pateikimo dienos (2024 m. rugsėjo 9 d.). Šią aplinkybę patvirtina pareiškėjo kartu su Mokėjimo prašymu pateikta rangovo deklaracija. Pažymėtina, kad skunde šios Agentūros teisingai nustatytos faktinės aplinkybės, kuria Agentūra vadovavosi priimdama skundžiamą sprendimą, pareiškėjas neginčija. Pareiškėjas po paraiškos pateikimo (2026 m. sausio 20 d.) tuo pačiu adresu – (*duomenys neskelbtini*) – atliko jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimą, papildomai įrengdamas 10 kW galią. Tai patvirtina 2026 m. sausio 23 d. iš AB „Elektros skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) el. paštu gauta informacija, pagal kurią pirminė rangovo deklaracija buvo gauta 2024 m. rugsėjo 6 d., o naujausia rangovo deklaracija dėl padidintos saulės elektrinės įrengtosios galios iki 20,80 kW – 2026 m. sausio 20 d. Paminėtina, jog šių nustatytų faktinių aplinkybių pareiškėjas taip pat neginčija. Atsižvelgiant į nustatytas faktines aplinkybes, konstatuotina, kad pareiškėjas saulės elektrinę įsirengė (2024 m. rugsėjo 6 d.) iki paraiškos pateikimo dienos (2024 m. rugsėjo 9 d.). Be to, 2026 m. sausio 20 d. projekto vykdytojas atliko jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimą, papildomai įrengdamas 10 kW galią. Šios aptartos faktinės aplinkybės patvirtina bei įrodo, kad pareiškėjas pradėjo JP projekto įgyvendinimą iki paraiškos pateikimo, kas neatitinka Aprašo 9.3 papunkčio ir Kvietimo 2.6.10 papunkčio nuostatų. Taip pat pareiškėjas atliko jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimą, kas neatitinka Aprašo 2.10.1 papunktyje, Kvietimo 2.1 ir 2.6.1 papunkčiuose nustatytų reikalavimų. Agentūra finansavimą gali skirti tik naujai įrengtai saulės elektrinei ir negali skirti finansavimo galios didinimui ar kitiems jau įrengtos saulės elektrinės pasikeitimams. Agentūra nurodo ir remiasi 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 23 punktu ir pažymi, kad nagrinėjamu atveju darbų pradžia siejama su saulės elektrinės įrengimu iki paraiškos pateikimo dienos (2024 m. rugsėjo 9 d.), pagal Reglamento 2 straipsnio 23 punkte nustatytą pirmąjį kriterijų, t. y., su investicija susijusių statybos darbų pradžia. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija,

vadovaudamasi Reglamento nuostatomis, kad tinkamos finansuoti išlaidos turi būti patirtos JP projekto įgyvendinimo laikotarpiu, Aprašo 9.3 papunktyje nustatė, iki kada negali būti pradėtas JP projekto įgyvendinimas. T. y., susiejo terminą su paraiškos pateikimo diena (kaip yra nurodyta Reglamente). Iki šios dienos pareiškėjas negali sudaryti saulės modulių ar kitų tinkamų finansuoti komponentų pirkimo – pardavimo sutarties arba pradėti montavimo darbus. Pagal Aprašo ir Kvietimo nuostatas, esminę reikšmę turi pats saulės elektrinės įrengimo iki paraiškos pateikimo dienos faktas. Todėl saulės elektrinės įrengimas iki paraiškos pateikimo patvirtinta, kad JP projektas buvo pradėtas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo dienos ir, vadovaujantis Aprašo bei Kvietimo nuostatomis, finansavimas JP projektui negali būti skiriamas. Pareiškėjo teiginiai, kad jam nebuvo pateiktas oficialus Agentūros pranešimas ar sprendimas, jog dėl jau įrengtos saulės elektrinės negalima pretenduoti į papildomą finansavimą ir, kad tik pateikus Mokėjimo prašymą jis buvo informuotas apie paramos neskirimą dėl neatitikimo finansavimo sąlygoms, laikytini nepagrįstais. Svarbu paminėti, kad pats pareiškėjas savo skunde patvirtina, jog „Pagal projekto taisykles tokioje situacijoje papildomos 10 kW galios saulės elektrinės įrengimas negali būti finansuojamas.“, todėl pareiškėjo teiginiai apie tokios informacijos neturėjimą prieštarauja jo paties nurodytoms aplinkybėms. Aprašo 2.10.1 papunktyje yra aiškiai nurodyta, kad saulės elektrinės galios didinimas negali būti finansuojamas ir apie tai pareiškėjui buvo žinoma. Pareiškėjas pareiškėjo deklaracijoje deklaravo ir patvirtino, kad susipažino su finansavimo reikalavimais, t. y., ir su minėtu Aprašo ir Kvietime nurodytu reikalavimu. Pažymėtina, kad JP projektų finansavimo sąlygas nustatė Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, patvirtindama Aprašą, pagal kurį buvo nustatytos ir Kvietimo sąlygos. Agentūra nėra teisėkūros subjektas, todėl, vadovaudamasi Aprašo ir Kvietimo nuostatomis, tik vykdo juose įtvirtintus reikalavimus ir sąlygas, kurie yra taikomi visiems JP projektų pareiškėjams bei JP projektų vykdytojams. Agentūra negali išmokėti skirto finansavimo, jeigu saulės elektrinė įrengta iki paraiškos pateikimo dienos ir yra atliktas jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimas. Agentūros skundžiamo sprendimo turinys visiškai atitinka VAI 10 straipsnio, PAFT, Apraše ir Kvietime nurodytas nuostatas, todėl projekto vykdytojo teiginys, kad skundžiamas sprendimas yra neproporcingas, atmestinas kaip nepagrįstas.

Atkreiptinas dėmesys, kad skundžiamame sprendime nurodant Agentūros kreipimosi el. paštu į ESO datą (2025 m. lapkričio 4 d.) buvo padaryta techninė klaida. Faktinis Agentūros kreipimasis el. paštu į ESO dėl informacijos patikslinimo, kada pirmą kartą buvo deklaruota saulės elektrinės galia, buvo atliktas 2026 m. sausio 22 d., t. y. tą pačią dieną, kai buvo gautas projekto vykdytojo mokėjimo prašymas ir su juo susiję dokumentai, ką patvirtina Agentūros Komisijai pateikiamas susirašinėjimas su ESO. Pažymėtina, kad aptariama techninė klaida nepaneigia nustatytos faktinės aplinkybės, jog pareiškėjas pradėjo JP projekto įgyvendinimą iki paraiškos pateikimo, kas neatitinka Apraše ir Kvietime nustatytų reikalavimų, todėl nepaneigiamas ir Agentūros skundžiamo sprendimo teisėtumas bei pagrįstumas.

Agentūros nuomone, JP paraišką teikiantis asmuo (t. y., ir pareiškėjas), susipažinęs su Kvietimo ir Aprašo reikalavimais, pats nusprendžia ar jam tinkamos sąlygos, ar teiks paraišką pagal Kvietimą, ir ar gali gauti finansavimą teikdamas paraišką atitinkame kvietime. Pareiškėjas pats yra atsakingas už teisingą ir reikalavimus atitinkančios paraiškos pateikimą. Pažymėtina, kad dalyvavimas JP yra pareiškėjo teisė, o ne pareiga ir šios teisės realizavimo pareiškėjas negali perkelti JP vykdytojui (Agentūrai). Esant šioms aplinkybėms, nėra pagrindo teigti, kad Agentūra netinkamai vykdė savo kaip JP vykdytojo pareigas ir, kad Agentūra turėjo atlikti pareiškėjo skunde nurodytus veiksmus. Apraše ar Kvietime nėra nuostatos, leidžiančios ar kuria būtų galima vadovautis ir priimti kitokį sprendimą, nei yra priimtas skundžiamu sprendimu. Komisijai patenkinus pareiškėjo skundą, būtų pažeistos kitų pareiškėjų ir/ar JP projektų vykdytojų, kurie negavo skirto finansavimo, nes neatitiko reikalavimų neįsirengti saulės elektrinės iki paraiškos pateikimo ir/ar neatlikti jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimo ar dėl šių priežasčių atsiėmė paraiškas, ar nepateikė paraiškų pagal paskelbtą šį Kvietimą, teisės gauti finansavimą. Tai yra, būtų pažeistas VAI nurodytas

lygiateisiškumo principas. Be to, projekto vykdytojas, skunde teigdamas, kad neturėjo informacijos apie tai, kad saulės elektrinės galios didinimas nėra finansuojamas, nepagrįstai ignoruoja savo paties pareigas veikti rūpestingai ir laikytis Apraše ir Kvietime nustatytų reikalavimų. Projekto vykdytojas, teikdamas finansavimo sąlygų neatitinkančią paraišką ir vykdydamas JP projektą nesilaikydamas Aprašo ir Kvietimo nuostatų, pats prisiėmė visą su tuo susijusią riziką bei dėl savo veiksmų (ar neveikimo) atsiradusias pasekmes, įskaitant LEA skundžiamo sprendimo priėmimą.

Agentūros skundžiamas sprendimas priimtas, įvertintus faktines aplinkybes, projekto vykdytojo kartu su Mokėjimo prašymu pateiktus dokumentus, taip pat iš ESO gautą informaciją, vadovaujantis Kvietime ir Apraše nustatytais reikalavimais, todėl nėra teisinio pagrindo pritarti projekto vykdytojo skunde nurodytam teiginiui, jog Agentūros skundžiamas sprendimas yra perteklinis ar sukeliantis nepagrįstas neigiamas pasekmes. Pažymėtina, kad Agentūra, nustačiusi, kad projekto vykdytojo bet kuris prie Mokėjimo prašymo pateiktas dokumentas, taip pat kita Mokėjimo prašymo vertinimo metu gauta ir įvertinta informacija patvirtina aplinkybes, kad JP projektas pradėtas vykdyti iki paraiškos pateikimo ir yra atlikti kiti veiksmai, dėl kurių JP projektas yra netinkamas finansuoti pagal jau minėtus Aprašo 2.10.1 ir 9.3 papunkčius bei Kvietimo 2.1, 2.6.1 ir 2.6.10 papunkčius, privalo finansavimo sprendimą panaikinti ir neišmokėti skirto finansavimo.

Dėl atsiliepime nurodytų motyvų ir atsižvelgiant į tai, kad skundas nepagrįstas ir nėra įrodymų patvirtinančių pareiškėjo skunde išdėstytus teiginius bei paaiškinimus, taip pat į tai, kad visos aukščiau nurodytos faktinės aplinkybės bei Agentūros nurodytos Aprašo bei Kvietimo nuostatos patvirtina, kad JP projektas pradėtas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo (2024 m. rugsėjo 9 d.) (2024 m. rugsėjo 6 d. adresu (*duomenys neskelbtini*) buvo įrengta 10,80 kW saulės elektrinė) bei 2026 m. sausio 20 d. tuo pačiu adresu atliktas jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimas, laikytina, kad skundžiamas sprendimas atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose įtvirtintus individualiam administraciniam aktui nustatytus reikalavimus, yra teisėtas ir nėra pagrindo jį naikinti pareiškėjo skunde nurodytais motyvais. Dėl to, Agentūros nuomone, pareiškėjo pateiktas skundas turėtų būti atmestas. Pažymėtina, kad Komisijai vis dėl to nusprendus panaikinti Agentūros skundžiamą sprendimą bei įpareigojus iš naujo įvertinti paraišką, Agentūra galės priimti tik tokį patį sprendimą, koks yra priimtas dabar ir negalės taikyti išimčių bei kitaip vertinti faktinių aplinkybių, kad saulės elektrinė įrengta iki paraiškos pateikimo (2024 m. rugsėjo 9 d.) ir jau įrengtai saulės elektrinei buvo atliktas galios didinimas, nes kitaip būtų pažeistos imperatyvios PAFT, Aprašo, Kvietimo nuostatos dėl paraiškos ir Mokėjimo prašymo tinkamumo.

Komisijos posėdžio metu Agentūros atstovai palaikė atsiliepime išdėstytą poziciją.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Agentūros 2026 m. vasario 9 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Agentūrai 2024 m. rugsėjo 9 d. pateikė paraišką Nr. (*duomenys neskelbtini*) pagal 2024 m. rugsėjo 4 d. paskelbtą Kvietimą.

Agentūra 2024 m. lapkričio 18 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*), „Dėl saulės elektrinės (ių) įrengimo sausumoje paraiškos patvirtinimo ir finansavimo sąlygų“ skyrė iki 3 756,97 Eur finansavimą saulės elektrinės įrengimui, adresu (*duomenys neskelbtini*).

Pareiškėjas Agentūrai 2026 m. sausio 22 d. pateikė mokėjimo prašymą Nr. (*duomenys neskelbtini*).

Agentūra 2026 m. sausio 22 d. elektroniniu paštu papildomai kreipėsi į ESO, prašydama patvirtinti, kada pirmą kartą buvo deklaruota 10,80 kW galios saulės elektrinė.

ESO 2026 m. sausio 23 d. elektroniniu paštu Agentūrai nurodė, kad pirminė rangovo deklaracija buvo gauta 2024 m. rugsėjo 6 d., o naujausia rangovo deklaracija dėl padidintos saulės elektrinės įrengtosios galios iki 20,80 kW, buvo gauta 2026 m. sausio 20 d.

Agentūra 2026 m. vasario 9 d. sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl jungtinio projekto „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projekto Nr. (*duomenys neskelbtini*) finansavimo

skyrimo rašto panaikinimo ir mokėjimo prašymo nevertinimo“, vadovaudamasi VAI 10 straipsniu, Aprašo 9.3 ir 2.10.1 papunkčiais, Kvietimo 2.1, 2.6.1 ir 2.6.10 papunkčiais panaikino raštą dėl finansavimo skyrimo. Nurodė, kad pareiškėjas saulės elektrinę įsirengė iki paraiškos pateikimo dienos ir atliko jau įrengtos saulės elektrinės galios didinimą, kuris nėra finansuojamas pagal Apraše ir Kvietime nustatytus reikalavimus.

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas (toliau – Įstatymas) nustato bendruosius energetikos veiklos Lietuvos Respublikoje tikslus, taip pat energetikos sektoriaus valstybinio valdymo, reguliavimo, priežiūros ir kontrolės teisinius pagrindus, visuomeninių santykių vykdant energetikos veiklą bendruosius kriterijus, sąlygas ir reikalavimus, pagrindines valstybės energetikos politikos vystymosi kryptis (1 straipsnio 1 dalis).

Pagal Įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 15 punktą, Agentūra yra viešoji įstaiga, kurios vienintelė savininkė yra valstybė. Agentūra administruoja ir (ar) įgyvendina priemones, įskaitant finansinės paskatos priemones, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas ir saugumas, vystoma atsinaujinančių energijos išteklių energetikos plėtra.

PAFT reglamentuojama 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – Investicijų programa) ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“, patvirtinto 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (toliau – Sprendimas dėl Plano „Naujos kartos Lietuva“ patvirtinimo) (toliau – Planas „Naujos kartos Lietuva“), administravimo tvarka. Taisyklėse nustatoma Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų finansinių priemonių (toliau – finansinės priemonės) administravimo tvarka tiek, kiek to neregamentuojama finansų ministro tvirtinamose Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklėse (1 straipsnis).

PAFT 261 punkte nurodyta, kad JP vykdytojas, laikydamasis lygiateisiškumo, nešališkumo, skaidrumo, profesionalumo, efektyvumo, konfidencialumo principų, inicijuoja JP, prižiūri ir užtikrina tinkamą JP įgyvendinimą.

Vadovaujantis PAFT 263 punktu, kiekvienas JP projektas turi atitikti taisyklių 47 ir 48 punktuose nustatytus reikalavimus dėl projektų atitikties projektų atrankos kriterijams. PAFT 264 punkte nurodyta, jog JP vykdytojas turi atlikti skaidrią ir viešą JP projektų atranką ir užtikrinti, kad būtų atrinkti JP projektai, atitinkantys projektų atrankos kriterijus. Investicijų programos ir Plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklėse nustatyta tvarka nustatant ir keičiant projektų bendruosius atrankos kriterijus ir projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, turi būti užtikrintas vienodų sąlygų taikymo principas – pagal tam tikrą kvietimą teikti paraiškas visoms paraiškoms turi būti taikomi vienodi projektų bendrieji atrankos kriterijai ir projektų specialieji ir (arba) prioritetiniai atrankos kriterijai, taip pat vienodi projektų bendrųjų atrankos kriterijų ir projektų specialiųjų ir (arba) prioritetinių atrankos kriterijų vertinimo principai.

Vadovaujantis PAFT 270 punktu, JP projekto vykdytojas privalo, įgyvendindamas JP projektą, pasiekti numatytus JP projekto rezultatus ir laikytis Taisyklėse, kvietime teikti paraiškas JP projektui ir JP projekto vykdytojui nustatytų reikalavimų. Pagal PAFT 271 punktą JP projekto vykdytojas turi užtikrinti su JP projekto įgyvendinimu susijusių dokumentų ir informacijos prieinamumą JP vykdytojui ir sudaryti sąlygas JP vykdytojui įsitikinti šios informacijos pagrįstumu. Pagal šių taisyklių 273 punktą, JP projekto vykdytojas už patirtas išlaidas ir pasiektus rezultatus atsiskaito JP vykdytojui. JP vykdytojo nurodymu JP projekto vykdytojas, teikdamas informaciją apie JP projekto dalyvius ir rengdamas JP projekto mokėjimo prašymus, naudoja formas, kurioms pritarė darbo grupė ir kurios skelbiamos svetainėje *esinvesticijos.lt*.

Pagal Aprašo 2.10.1 papunktį, remiama JP projektų veikla – saulės elektrinių iki 500 kW (toliau – mažos galios saulės elektrinės) įrengimas (neapima jau pastatytos saulės elektrinės galios didinimo). Aprašo 2.10.5 papunktyje nurodyta, kad Paraiškos finansuoti JP projektą (toliau – paraiškos) teikiamos, vertinamos ir atrankamos vadovaujantis PAFT, kvietime teikti paraiškas nustatyta tvarka ir JP vykdytojo vidaus procedūrų aprašu.

Aprašo 2.10.21 papunktyje nustatyta, jog kaip įrodymą, kad pasiekti JP projekto rezultatai, JP projekto vykdytojas su galutiniu mokėjimo prašymu turės pateikti: kvietime teikti paraiškas nurodytą

mažos galios saulės elektrinės įsigijimą (tapimą elektrinės savininku) pagrindžiančių dokumentų, kuriuose būtų nurodyta saulės elektrinės įrengtoji galia, ir atliktus darbus įrodančių dokumentų kopijas (2.10.21.1 papunktis); mažos galios saulės elektrinės techninius duomenis (įrenginio pasą ir (ar) techninę specifikaciją) (2.10.21.2 papunktis); gamintojai: leidimą gaminti elektros energiją (kai taikoma) arba rangovo deklaraciją elektros tinklų operatoriui, kad darbai baigti, elektrinėms, kurių įrengtoji galia arba didžiausias pajėgumas (P_{max}) yra ne didesnis nei 100 kW; gaminantys vartotojai: VERT įrenginių techninės būklės patikrinimo aktą–pažymą elektrinėms, kurių įrengtoji galia yra didesnė nei 100 kW (gali būti su išimtimi (pastaba) atitikti visus reikalavimus per nustatytą terminą) arba rangovo deklaraciją elektros tinklų operatoriui, kad darbai baigti, elektrinėms, kurių įrengtoji galia arba didžiausias pajėgumas (P_{max}) yra ne didesnis nei 100 kW arba gamintojų ir gaminančių vartotojų energijos gamybos įrenginiams, kurių didžiausias pajėgumas (P_{max}) yra: ne didesnis kaip 100 kW gali būti teikiama Deklaracija tinklų operatoriui apie iki 100 kW (imtinai) elektros energijos gamybos modulio didžiausio pajėgumo elektrinės, hibridinės elektrinės arba iki 100 kW (imtinai) keitiklio galios kaupimo įrenginio įrengimą ir pagal pateiktą Deklaraciją suformuotas elektros tinklų nuosavybės ribų aktas (2.10.21.3.1 papunktis); didesnis kaip 100 kW, tačiau mažesnis kaip 250 kW gali būti teikiama Deklaracija tinklų operatoriui apie didesnio kaip 100 kW, tačiau mažesnio kaip 250 kW elektros energijos gamybos modulio didžiausio pajėgumo elektrinės, hibridinės elektrinės ir didesnės kaip 100 kW, tačiau mažesnės kaip 250 kW galios keitiklio energijos kaupimo įrenginio įrengimą ir pagal pateiktą Deklaraciją suformuotas elektros tinklų nuosavybės ribų aktas (2.10.21.3.2 papunktis); 250 kW ir didesnis gali būti teikiama Elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo pažyma paleidimo-derinimo darbams ir pagal ją suformuotas elektros tinklų nuosavybės ribų aktas (2.10.21.3.3 papunktis); įrengtos mažos galios saulės elektrinės fotonuotraukos (įskaitant techninių parametrų nuotraukas) (2.10.21.4 papunktis); PEB ir AIEB statusą patvirtinanti informacija (2.10.21.5 papunktis).

Pagal Aprašo 5.1 papunktį, pagal Aprašą JP projektams teikiama valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje. Finansavimas, skiriamas kaip valstybės pagalba JP projektams yra investicinė pagalba, kuri teikiama pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 41 straipsnio 5 dalį, 6 dalį, 7 dalies a punktą, atsižvelgiant į I skyriaus nuostatas bei 1 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus apribojimus arba pagal *De minimis* reglamentus.

Vadovaujantis Aprašo 9.1 papunkčiu, JP ir JP projekto išlaidos turi atitikti PAFT išdėstytus projekto išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus. Jeigu JP projektas, kuriam prašoma finansavimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 651/2014, pradedamas įgyvendinti (sudaroma mažos galios saulės modulių ar kitų Aprašo 9.2 papunktyje išvardytų komponentų pirkimo-pardavimo sutartis arba pradedami montavimo darbai) iki paraiškos pateikimo JP vykdytojų dienos, visas JP projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas. Kai valstybės pagalba teikiama pagal *De minimis* reglamentus, JP projektas gali būti pradėtas įgyvendinti nuo 2023 m. birželio 22 d. (Aprašo 9.3 papunktis).

Kvietimo 2.1 papunktyje nurodyta, jog finansuojama JP projektų veikla - saulės elektrinių iki 500 kW įrengimas (neapima jau pastatytos saulės elektrinės galios didinimo).

Kvietimo 2.6.10 papunktyje nustatyta, kad jeigu JP projektas, kuriam prašoma finansavimo, pradedamas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo Agentūrai dienos (pasirašoma kvietimo 2.6 papunkčio 7 dalyje išvardytų komponentų pirkimo-pardavimo sutartis arba pradedami montavimo darbai), visas JP projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

Pagal Reglamento 2 straipsnio 23 punktą, darbų pradžia – su investicija susijusių statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, žiūrint, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, darbų pradžia nelaikomi. Perėmimo atveju darbų pradžia laikomas momentas, kai įsigyjamas su įsigyta įmone tiesiogiai susijęs turtas.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės.

LVAT savo praktikoje ne kartą yra nurodęs, kad administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (žr. pvz. LVAT 2025 m. gruodžio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2865-602/2025). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr. pvz. LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.). LVAT savo jurisprudencijoje ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą (žr. pvz. LVAT 2024 m. lapkričio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2024-520/2024).

Byloje esantys faktiniai duomenys patvirtina, kad pareiškėjas įsirengė saulės elektrinę adresu (*duomenys neskelbtini*). Iš byloje esančios 2026 m. sausio 20 d. Deklaracijos apie iki 100 kW didžiausio pajėgumo elektrinės ir (ar) energijos kaupimo įrenginio įrengimą matyti, jog bendra suminė įrengtoji galia yra 20,800 kW. Taip pat iš byloje esančio ESO 2026 m. sausio 23 d. laiško, siūsto atsakovei matyti, jog ESO nurodo ir patvirtina, kad pirminė deklaracija su 10,8 kW įrengtąją galia gauta 2024 m. rugsėjo 6 d., o naujausia deklaracija su padidinta įrengtąją galia iki 20,8 kW gauta 2026 m. sausio 20 d. Pažymėtina, jog pareiškėjas skunde pats patvirtina, jog pagal projekto taisyklės tokioje situacijoje papildomos 10 kW galios saulės elektrinės įrengimas negali būti finansuojamas, tačiau apie šį nustatytą neatitikimą pareiškėjas nebuvo informuotas. Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėjas, teikdamas paraišką, patvirtino, jog yra susipažinęs su šio Kvietimo ir paraiškos teikimo (įgyvendinimo) taisyklėmis, iš kurių Aprašo 2.10.1 papunktyje nurodoma, kad saulės elektrinės galios didinimas negali būti finansuojamas. Aukščiau paminėti teisės aktai apie atskirą pareiškėjo informavimą ar Agentūros nustatytą pareigą apie tai informuoti tokios pareigos nenumato.

Atsižvelgiant į tai, ginčijamas Agentūros sprendimas yra išsamus, motyvuotas, pagrįstas teisės aktų nuostatomis bei faktinėmis aplinkybėmis ir atitinkantis VAĮ nuostatas, todėl tenkinti pareiškėjo skundo jame išdėstytais argumentais, Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo, dėl ko pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė
Remigijus Kalašnykas
Žydrūnas Plytnikas